

Utredning om framtida skolorganisation

Sunne kommun

Oktober 2018

*Anders Törnqvist
Erik André
Viktor Prytz
Daniel Brandt*

Innehåll

Inledning	4
Bakgrund och uppdrag	4
Genomförande	4
Våra utgångspunkter	5
Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet	6
Bärande och tillräckligt elevunderlag	7
Skolverkets lägesbedömning 2017	8
PwCs erfarenheter	9
Tidigare utredningar	10
Kommunens vision – skolplan	10
Nuläge och framtida förutsättningar	11
Utveckling av antalet elever	12
Sunne kommuns skolor	13
Bäckalunds skola	13
Gräsmarks skola	14
Klätterskolan	15
Lysviks skola	16
Prästbols skola	17
Skäggebergsskolan	18
Svensby skola	19
Östra skolan	20
Ekeby skola	21
Fryxellska skolan	21
Lokaler och kapacitet	22
Förutsättningar för likvärdig utbildning	23
Kunskapsresultat	24
Styrning och ledning	25
Lärare	25
Övergripande situation och förutsättningar	25
Situation i Sunne	26
Elevhälsa	28
Resursfördelning	29
Resursfördelning i Sunne kommun	29
Skolskjutsar	29

Sammanfattande slutsatser angående förutsättningarna för likvärdig utbildning	30
Föräldrarna – workshop	31
Sammanfattande styrkor och svagheter i dagens verksamhet/struktur	32
Styrkor	32
Svagheter	32
Rekommendationer	33
Alternativ 1	33
Motivering	33
Konsekvenser	34
Alternativ 2	35
Skolor och struktur	35
Motivering	35
Konsekvenser	35
Alternativ 3	36
Skolor och struktur	36
Motivering	36
Konsekvenser	37
Alternativ 4	39
Skolor och struktur	39
Motivering	39
Konsekvenser	39

Inledning

Bakgrund och uppdrag

Kommunstyrelsen i Sunne kommun har gett bildningsutskottet i uppdrag av att utreda grundskolans organisation.

Ett förslag ska tas fram av en oberoende utredare.

Av beslutet framgår att en hållbar och långsiktig skolorganisation bör utgå från målsättningen att skapa lärmiljöer som stödjer styrdokumentens och andra myndigheters krav på en trygg, säker och stimulerande lär- och arbetsmiljö. Organisationen ska stödja lärande och undervisning på bästa sätt.

Sunne kommun vill skapa en långsiktigt hållbar skolorganisation som kan erbjuda eleverna den bästa utbildningen i kombination med den bästa arbetsmiljön för skolpersonalen.

Alla parametrar ska vägas samman och sättas in i perspektivet av hur organisationen ser ut idag med behov och möjligheter samt hur skolan kan organiseras utifrån gällande krav och möjligheter.

Utredningen ska ge 2-3 förslag på skolstruktur för förskoleklass, fritidshem, grundskola och grundsärskola utifrån:

- En likvärdig utbildning i förhållande till styrdokumenterna
- Pedagogiska aspekter med hänsyn till indelningar av årskurser och stadier utifrån läroplanerna
- Behov av skolledning och rätt lärarkompetens med lärarbristen invägd
- Styrdokumentens krav gällande kollegialt lärande samt elevernas måluppfyllelse och värdegrundande utveckling
- Ekonomiska effekter gällande transporter, lokaler, personal och pedagogisk utrustning

PwC har erhållit uppdraget att genomföra utredningen.

Genomförande

Under genomförande har vi tagit del av en mängd material som vi erhållit från kommunen såsom befolkningsprognoser, uppgifter utveckling av antalet elever, kostnader m m.

Uppgifter har även hämtats in från SKL, Skolverket, Skolinspektionen, Kolada m fl källor.

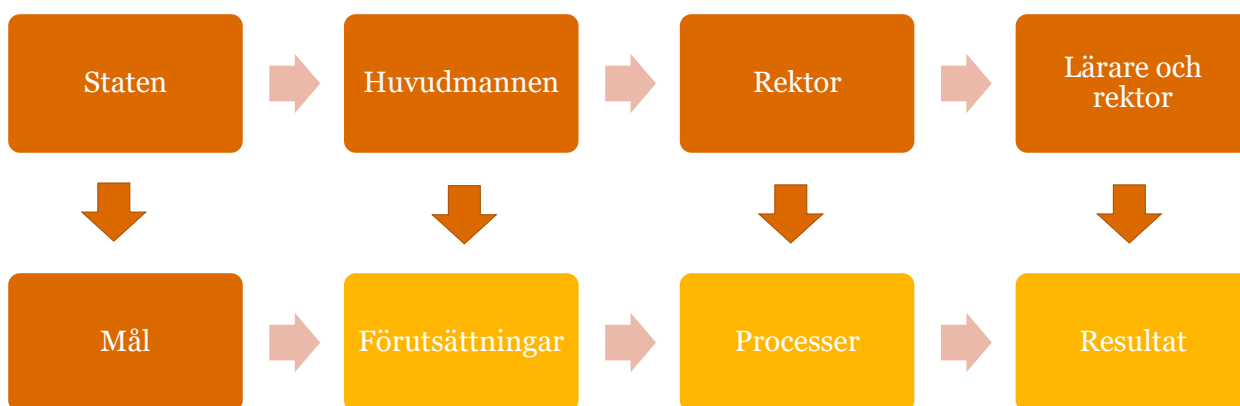
Intervjuer har genomförts både enskilt och i grupp med representanter för personalen vid samtliga skolor samt ledningen för dessa. Intervjuerna gjordes under perioden juni-augusti. Ett dialogmöte med representanter för föräldrar/vårdnadshavare genomfördes i början av september. Syftet med detta var att inhämta synpunkter och utvecklingsförslag.

Regelbundna avstämningar har gjorts med verksamhetscheferna inom utbildningsområdet. Vi har även löpande haft kontakt med ekonom på ekonomienheten.

Våra utgångspunkter

För att kunna lämna tydliga rekommendationer inom ramen för uppdraget behöver vi redogöra för vilka utgångspunkter vi använder i utredningen utöver inhämtad information och material från kommunen. Utgångspunkterna ska uppfattas som ett sammanhang eller ramverk som ligger grund för vår bedömning av insamlad information och iakttagelser.

I grundskolan råder skolplikt för eleverna i grundskolan. Förskoleklass är sedan juli 2018 obligatorisk. Med denna och övrig lagstiftning inom skolområdet följer rättigheter för barn och elever som lärare, rektorer och huvudmannen ska säkerställa. Skolan är den plats där ansvar ska fullföljas. Ansvarsfördelningen för skolan mellan stat, huvudman, rektor och lärare kan förenklat åskådliggöras enligt följande:

Av läroplanen för grundskolan framgår att skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden. Vidare att skolan ska förmedla och förankra grundläggande värden och främja elevernas lärande för att därigenom förbereda dem för att leva och verka i samhället. Skolan ska även verka för jämställdhet. Skolan ska också genom en varierad och balanserad sammansättning av innehåll och arbetsformer främja elevernas harmoniska utveckling.

Det ska även anges att det finns ett direkt statligt uppdrag till rektorerna. Det innebär att huvudmannen har ett särskilt ansvar för att säkerställa rektorernas förutsättningar att hantera det statliga uppdraget.

Inom skolan finns i grova drag personal, ledning i form av rektor, lokaler och processer. Det är dessa som barn och elever möter i sin vardag och som utgör den primära grunden för att tillgodose elevernas rättigheter. Det är här som elevernas kunskaper utvecklas och skapar resultat som kan följas upp och värderas. Huvudmannens ansvar är i detta sammanhang att skapa förutsättningar genom att arbeta med olika områden så som:

- Organisation
- Ledning genom vision och målsättningar
- Stöd till verksamheten genom inom bland annat lokaler, ekonomi och administration
- Administrera övergripande arbete
- Budgetera och fördela resurser
- Skapa och underhålla processer som stöder enheternas processer och arbete
- Planera och utveckla verksamheten utifrån ett övergripande perspektiv

Utöver huvudmannens ansvar finns det ett aktivt statligt intresse av skolans verksamhet samt intressegruppen med föräldrar.

Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Sedan 2010 anger skollagen att all utbildning ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Bestämmelserna i skollagen riktar sig både till dem som utformar styrdokument för skola och förskola och till dem som är verksamma i de olika skolformerna. Varje lärare och förskollärare förväntas hålla sig orienterad inom sitt ämnesområde och följa den pedagogiska utvecklingen och forskningen. Det betyder i sin tur att rektorer och huvudmän har ett ansvar för att personalen får möjlighet att arbeta med kollegialt lärande, att utveckla sina ämnes- och metodkunskaper samt att få stöd när det gäller att ta del av den senaste forskningen.

Det finns idag samsyn om betydelsen av att koppla undervisning och kompetensutveckling till den senaste forskningen om god undervisning och ledarskap i skolan. Dessutom framhåller skollagen den beprövade erfarenheten som en kunskapskälla som behöver ges utrymme i skolutvecklingsarbetet. Därför är det nödvändigt att yrkesverksamma lärare arbetar tillsammans med ny kunskap som kontinuerligt kan utvecklas i samverkan inom kollegiet.

De områden som har starkt vetenskapligt stöd för att öka undervisningens kvalitet är bl a:

- **Tillit.** Förtroende mellan lärare och elev. Att se varje elev.
- **Inkludering.** Skolan ska utformas för att passa den naturliga variation som finns bland alla människor, snarare än att organiseras på ett sådant sätt att vissa individer behöver olika typer av anpassningar.
- **Pedagogiskt ledarskap.** Det pedagogiska ledarskapet innebär att rektor leder processer som har koppling till elevernas lärande och kunskapsutveckling och där lärarnas kompetensutveckling och skolutveckling är i centrum. Rektorns kunskap om den dagliga praktiken i skolan och förmågan att kommunicera skolans mål är två viktiga framgångsfaktorer för elevernas lärande.

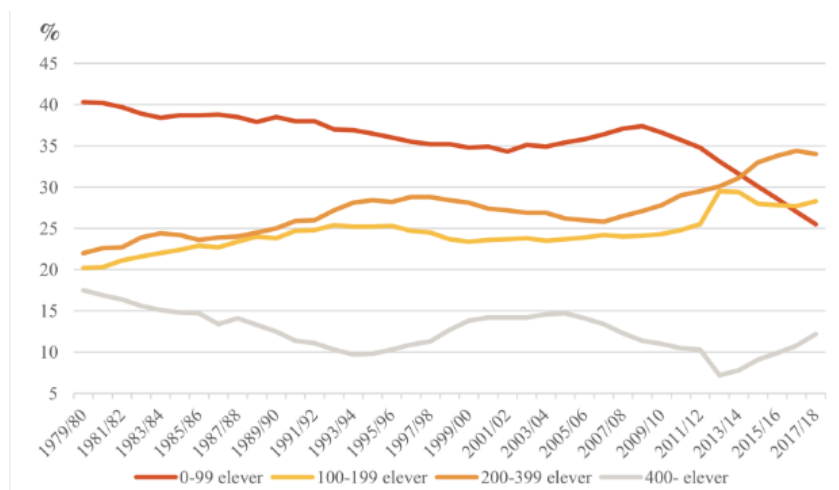
Forskningen lyfter fram två metoder för att konkret stärka områdena ovan.

- *Formativ bedömning.* Det vill säga att kartlägga och synliggöra var barnen och eleverna befinner sig i sin utveckling och sitt lärande så att undervisningen kan anpassas efter det. Det som formas är alltså undervisningen. Formativ bedömning sätter fingret på något som skickliga lärare alltid har gjort – att ta reda på vad eleven kan för att sedan kunna lägga upp undervisningen så att den blir meningsfull och relevant.
- *Kollegialt lärande.* När lärare eller förskollärare tillsammans med kolleger analyserar och utvärderar sin undervisning leder det till ett bättre resultat hos barn och elever. Detta är en viktig förutsättning för en positiv skolutveckling och det vetenskapliga stödet för effekterna är starkt. Metoden kollegialt lärande är en sammanfattande term för olika former av systematisk utveckling av undervisningen där man genom ett strukturerat samarbete tillägnar sig kunskap och färdigheter.

Bärande och tillräckligt elevunderlag

I maj 2018 publicerade SKL en rapport om sambandet mellan skolstorlek och utbildningsresultat. I rapporten konstateras att en mycket stor andel av Sveriges grundskolor är små eller mycket små. Mer än en fjärdedel av skolorna har färre än 100 elever och fler än hälften har färre än 200 elever. Andelen mycket små skolor (0-99 elever) har under de senaste åren minskat tydligt medan andelen medelstora skolor (200-399 elever) ökat.

Se figur nedan.

Sammanfattningsvis visar rapporten när det gäller sambandet skolstorlek och utbildningsresultat att om man *inte* tar hänsyn till kontrollfaktorer som exempelvis kön, föräldrars utbildningsnivå, föräldrars inkomst och annat är resultaten tydliga, skolans resultat har stort samband med skolstorleken: ju större skola, desto högre resultat.

Om man däremot *tar* hänsyn till dessa kontrollfaktorer visar studien att skolstorleken har en begränsad betydelse för studieresultaten. Det finns endast ett visst samband för meritvärdet i årskurs 9, däremot inga samband mellan skolstorlek och behörighet till gymnasiet eller godkänt i alla ämnen. För de allra minsta grundskolorna kvarstår dock ett samband som visar att eleverna har lägre resultat även om hänsyn tas till elevernas bakgrund. Detta beror dock huvudsakligen på att bland de allra minsta skolorna finns många så kallade resursskolor.

SKL skriver att den statistiska analysen i rapporten således bekräftar den bild vi redan vet. Socioekonomiska faktorer har stor betydelse för elevers resultat i svensk skola.

SKL:s avdelningschef för utbildning och arbetsmarknad skriver vidare i anslutning till publiceringen av rapporten:

”Frågan om skolors storlek är ofta laddad. Beslut om omstruktureringar och eventuell nedläggning av skolor behöver ta hänsyn till en rad faktorer som exempelvis geografiska avstånd, möjligheten att attrahera lärare, ekonomi, urbanisering och så vidare.

I ljuset av den demografiska utvecklingen är just kompetensförsörjningen en utmaning i hela landet. Jag möter kommuner som beskriver att det är svårare att rekrytera lärare till de riktigt små skolorna jämfört med de större där lärarna har flera kollegor för samarbete och utveckling inom till exempel sina ämnen. Skolstrukturen och möjligheter till samarbeten mellan skolor och kanske även mellan kommuner, kommer därför att vara en angelägen fråga för de flesta huvudmän, stora som små, framöver. Oavsett skolstorlek, men framför allt för mindre skolor, kommer det att krävas nytänkande när det gäller arbetssätt och hur vi kan jobba med digitala möjligheter och kompetensutveckling på olika sätt.”

I utredningen Likvärdiga förutsättningar - Översyn av den kommunala utjämnningen (SOU 2011:39) görs antagandet att en optimal skolstorlek ur ett ekonomiskt perspektiv för åk 1-5 skulle vara 200 elever och att merkostnader uppstår vid ett elevantal under 100. Motsvarande uppgift för åk 6-9 skulle vara 400 respektive 150 elever.

Ur ett organisatoriskt och pedagogiskt perspektiv förekommer ibland uppgifter om att en skolstorlek på ca 400 – 600 elever behövs för att säkerställa tillräckliga resurser för elevhälsa och andra kringresurser samt för att kunna organisera verksamheten effektivt. Dessa uppgifter går dock inte att belägga utifrån forskningen.

Skolverkets lägesbedömning 2017

Vartannat år gör Skolverket en samlad bedömning av situationen i skolväsendet. Lägesbedömningen är en aktuell sammanställning utifrån Skolverkets samlade kunskaper och erfarenheter. Syftet är att ge underlag för fortsatt utvecklingsarbete på nationell och lokal nivå. För att möta de utmaningar som skolväsendet står inför pekar Skolverket i 2017 års lägesbedömning på fyra utvecklingsområden. Vi anser att Sunne kommun berörs av de områden som Skolverket lyfter fram:

En skola som möter varje elev

Utbildningen ska utformas med hänsyn till elevernas olika behov. Skolan ska uppväga skillnader i elevernas förutsättningar. Kommunen och rektorer har ett ansvar för att ge lärarna bättre förutsättningar att bedriva undervisning som möter alla elevers behov. Det är också av stor betydelse att skolan har en väl fungerande elevhälsa. Det handlar även konkret om att säkerställa att särskilt stöd ges samt att övergångar inom och mellan skolor är ändamålsenliga.

Strategier för lärarförsörjningen

Skolan står inför stora rekryteringsbehov. Samtidigt råder det brist på behöriga förskollärare och lärare. Arbetsmiljön är en av de främsta orsakerna till att lärare lämnar yrket. För att fler ska vilja bli lärare, stanna kvar i och återvända till yrket, behöver arbetsmiljön förbättras. Kommunen och rektorer behöver verka för mer långsiktiga förutsättningar för kompetensutveckling. Det kan konkret handla om att utveckla en arbetsmiljö som gör att lärarna stannar kvar och attraheras av yrket men även att rektorerna kan vara pedagogiska ledare.

Kvalitet i varje skolform

Det är viktigt med hög kvalitet inom hela skolväsendet. Många utmaningar är gemensamma. Huvudmän och rektorer behöver genom ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete säkerställa att verksamheterna bedrivs i enlighet med lagstiftningen med hög kvalitet. Det handlar mer konkret om att skapa förutsättningar för att kunna bedriva utvecklingsarbete på flera nivåer som tar avstamp i uppföljning och utvärdering av verksamheten.

Skolans förmåga att möta nyanlända elever

Skolorna har gjort stora ansträngningar för att möta det ökade antalet nyanlända elever. Trots det tyder mycket på att skolväsendet har svårt att fullt ut möta nyanlända elevers behov. Kommunen och rektorer behöver i högre grad säkerställa att nyanlända elever får fortsätta att utveckla sina ämneskunskaper. Skolverkets uppföljning visar på stora skillnader i upplägg och innehåll på introduktionsprogrammet språkinträdning mellan kommunerna. Enligt Skolverket behöver huvudmän och rektorer i högre grad säkerställa att nyanlända elevers behov av studie- och yrkesvägledning av god kvalitet tillgodoses. Vidare behöver huvudmän och rektorer i högre grad säkerställa att nyanlända elevers utbildning inkluderas i det systematiska kvalitetsarbetet.

PwCs erfarenheter

PwC har under flera år genomfört uppdrag med fokus på att stödja huvudmän och rektorer i att fullfölja sitt ansvar inom utbildningsområdet. I uppdragen har vi noterat framgångsfaktorer inom fyra olika områden:

Ledarskap

Det ska vara ett tydligt chefsuppdrag för rektor och övriga enhetschefer som utifrån det kommunala och statliga uppdraget tar hänsyn till ansvar, befogenheter och förutsättningar. Det ska även vara tydligt vem som är närmaste chef för rektor och övriga enhetschefer. Det ska finnas ett tydligt uppdrag för respektive roll samt tydliga gränsdragningar mellan chefsrollerna. Inom ledningen behövs även regelbunden tydlig och öppen dialog om gränserna och ansvarsfördelningen mellan politiker, tjänstemän och rektorer.

Det är relevant att skapa enheter med rimligt antal underanställda medarbetare för chefer. Det måste vara möjligt för chef och medarbetare att skapa och bibehålla en relation med utrymme för samtal, stöd och återkoppling. Detta behöver ske regelbundenhet och över tid.

Det finns övervägande fördelar i att enhetscheferna har renodlade roller utifrån skolformerna, till exempel att en rektor bara ska leda grundskoleverksamhet. Det underlättar möjligheten att fokusera på en skolform samt utöva ett närvarande ledarskap.

En viktig förutsättning för rektorerna i att leda och utveckla verksamheten är att enheterna har en kritisk massa i form av antal lärare och personal. Det innebär att det behöver vara tillräckligt med medarbetare för att kunna leda teamarbete och kollegialt lärande. Det samma gäller för det kollegiala utbytet och lärandet mellan rektor som är en viktig framgångsfaktor.

Organisation

Lärare oberoende av årskurs och undervisningsämnen behöver kollegialt utbyte, stimulans och förutsättningar att vara med i verksamhetens utveckling tillsammans med andra. Kvalitet och innehåll i fråga om undervisning samt lokalernas beskaffenhet behöver vara av hög nivå. Det handlar om till exempel om att ha behöriga lärare som undervisar i för ämnens ändamålsenliga lokaler. Det ska samtidigt balanseras mot förväntningar och krav i fråga om ekonomi, synergieffekter och effektivitet. Rektorerna behöver kunna fokusera på avgränsade områden i grundskolans olika årskursindelningar. Vi anser att renodla verksamhetsformer, säkerställande av elevernas övergångar samt personal- erfarenhetsutbyte mellan årskurs och skolformer är viktiga framgångsfaktorer.

Elevhälsans verksamhet behöver ett tydligt uppdrag och en ansvarig chef. Det innebär tydliga ansvarsgränser och uppdrag för elevhälsans kompetenser som utgår från barnens/elevernas behov. Vi anser att rektor inte i första hand behöver leda elevhälsans kompetenser som chef utan leder elevhälsoteamet och elevhälsans insatser på sin skola. Viktigt med team och kollegialt utbyte mellan elevhälsans samtliga kompetenser. För att få en uppfattning om elevhälsans verksamhet behövs även mål och uppföljning av verksamheten på ett sätt som ligger nära skolornas och huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.

Mål, uppföljning och analys

Kommunala styrmodeller behöver gå hand i hand med det statliga uppdraget. Kommunerna har att skapa system som tar hänsyn till båda, där det systematiska kvalitetsarbetet är lika viktigt som den kommunala styrmodellen. Det är mycket viktigt att ansvarig nämnd får regelbunden rapportering utvecklingen i förhållande till de kommunala och de statliga målen. Styrningen måste nå ut i organisationen samt återrapporteras tillbaka. Uppföljning och analyser ska utgöra en tydlig grund för nya målsättningar, organisering och resursfördelning.

Ekonomi och resursfördelning

Vi har noterat att ett tydligt ekonomiskt ansvar på enhetsnivå är en förutsättning för god ekonomisk hushållning. Det bör ske genom tydlig resurstilldelning, stöd till enhetschefer att hantera ekonomin samt tydliga spelregler för hanteringen. Det ska vara möjligt för rektorer att planera långsiktigt och analysera eventuella konsekvenser och åtgärdsalternativ på egen hand eller med stöd från förvaltningen. Detta förutsätter att varje enhet har en egen budget genom en organisatorisk struktur där enhetschefen ansvarar för budgeten. Eventuella omfördelningar mellan enheternas budget ska motiveras och redovisas för att åskådliggöra utvecklingsområden eller strukturella svårigheter. Styrningen och uppföljningen blir därmed stringent och ger underlag för analyser för utveckling.

Tidigare utredningar

År 2012 genomfördes två utredningar rörande skolorganisationen i kommunen, dels en utredning angående skolstrukturen i Sunne, dels en utredning av konsekvenserna av förändrad skolstruktur i kommunen.

Utredningen angående skolstrukturen skulle visa på möjlig skolstruktur och organisation. Utredningen mynnade för grundskolans del ut i förslag att avveckla skolorna i Bäckalund, Klätten och Rottneros och att Brobyskolans huvudbyggnad görs om till F-6 skola.

Utredningen angående konsekvenser av en förändrad skolstruktur gjordes för att kommunfullmäktige önskade ett kompletterande beslutsunderlag. Utredningen omfattade frågor om skolstrukturen ur andra perspektiv än pedagogiska och kommunalekonomiska.

Beslut togs om att lägga ner Rottneros skola.

Under år 2017 gjordes en utredning av skollärovervakningsorganisationen. Utredningen föreslog att en ny organisation skapas med en sammanhållen grundskola och två rektorsområden på låg- och mellanstadiet från den 1/1 2018. Förslaget har inte genomförts.

Kommunens vision – skolplan

Kommunfullmäktige antog i mars 2016 en skolplan för läsåren 2016/2017 – 2018/2019.

Skolplanen utgår från kommunens vision – ”*Sunne är platsen där modet växer, livet är enkelt och allting är möjligt*”. Skolplanen ska stärka och främja barn/elever, medarbetare, föräldrar och andra aktörer att medverka till en skola som skapar en vinnande kultur – en skola i utveckling.

Skolplanen är kommunfullmäktiges viljeinriktning för skolans utveckling de närmaste åren. Utifrån de nationella styrdokumenterna ska den lägga grunden till ett tydligt ramverk i Sunne kommun. Av skolplanen framgår att det inom denna ram råder frihet och ansvar, där varje enhet utifrån dess förutsättningar fastställer vilka aktiviteter och processer som ska prioriteras för att nå nästa steg i enhetens utveckling.

Skolplanen gäller alla skolformer och omfattar alla barn/elever/studerande i kommunala skolor – från förskola till vuxenutbildning.

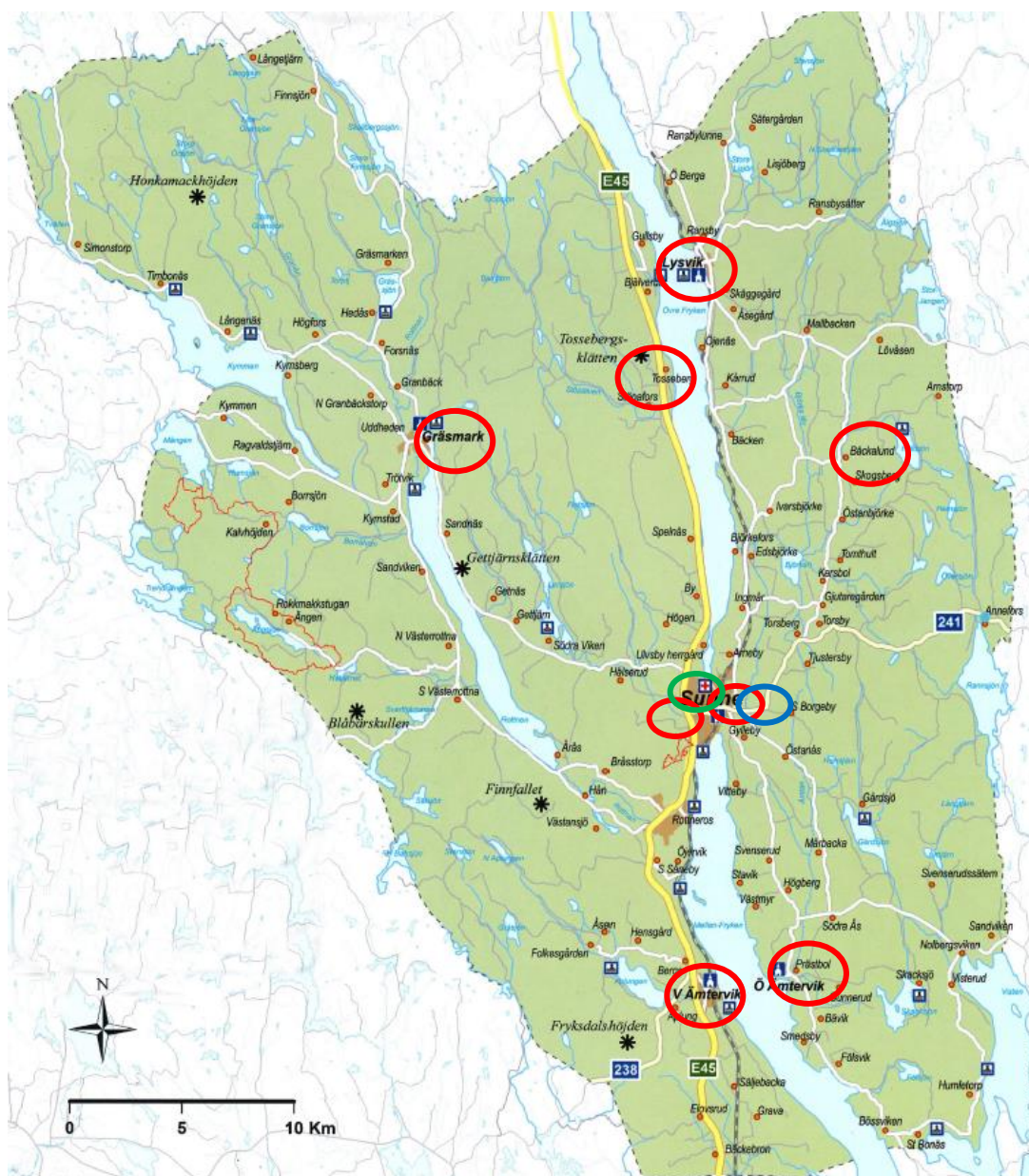
Av skolplanen framgår att kommunens skolor ska vara likvärdiga beträffande pedagogisk kvalitet. Förskola och fritidshem ska fortsatt ha en hög andel personal med pedagogisk högskoleexamen för att upprätthålla en hög pedagogisk kvalitet i verksamheterna.

Visionen formuleras ”*Vi ska skapa en inkluderande och demokratisk skola av hög kvalitet – vi vill vara en av Sveriges bästa skolkommuner.*”

Nuläge och framtida förutsättningar

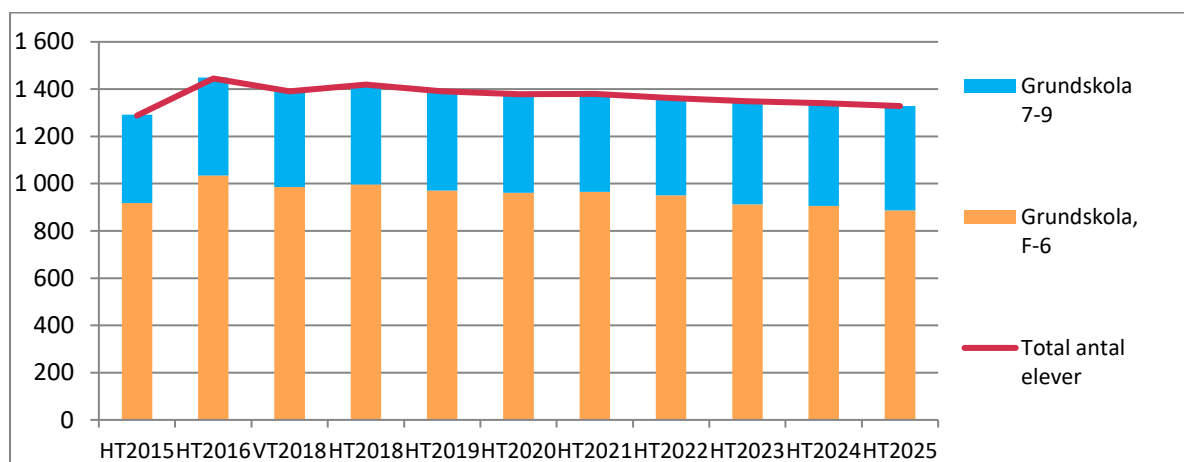
Sunne kommun har nio F-6 skolor, högstadieskola, gymnasieskolor och yrkesutbildning. Förutom de kommunala skolorna finns en friskola med natur och miljö i fokus.

Kartan nedan visar var skolorna är belägna. Röd ring betecknar F-6 skola, blå ring 7-9 skola och grön ring friskola F-6.

Utveckling av antalet elever

Figuren nedan visar den prognostiserade utvecklingen i kommunen för barn/elever i grundskoleåldern.

Som framgår prognostiseras en minskning av elevantalet under de närmaste åren. Det är antalet elever i årkurs F-6 som minskar under de kommande åren, elevantalet i årkurs 7-9 beräknas öka.

Nedbrutet per skola bedöms enligt beräkningar från kommunen¹ utvecklingen bli enligt nedan. Jämförelse mellan 2108/2019 och 2023/2024.

	F-klass	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totalt	2023/2024	+/-
Skäggeberg	39	35	45	26	43	34	45				267	281	+14
Östra skolan	47	35	43	45	36	35	42				283	272	-11
Klätten	9	10	8	6	5	8	0				46	40	-6
Svensby	9	17	15	14	15	12	13				95	73	-22
Gräsmark	7	8	12	8	5	13	5				58	38	-20
Lysvik	13	5	13	13	12	14	11				81	76	-5
Bäckalund	3	4	11	2	5	5	3				33	33	0
Prästbol	10	5	6	13	7	6	6				53	50	-3
Ekeby	8	12	10	10	9	10	13				72	70	-2
Fryxellska								140	146	119	405	436	+31
SUMMA	145	131	163	137	137	137	138	140	146	119	1 393	1 369	-24

I flertalet skolor beräknas elevantalet minska fram till år 2023/2024. I Svensby och Gräsmark skolor beräknas elevantalet minska med cirka 20 elever per skola, vilket är en betydande del av det totala antalet elever på respektive skola. Östra skolan beräknas få elva elever färre och Klättenskolans minskar med sex elever, Lysvik med fem elever och Prästbol med tre elever. Bäckalundskolans elevantal beräknas oförändrat till 33 elever.

Nedan följer en mer detaljerad beskrivning av respektive skola. Underlag till uppgifterna har erhållits från kommunen samt från genomförda intervjuer.

¹ Uppgifterna bygger på situationen per 30/8 2018.

Sunne kommuns skolor

I nedanstående redovisning bör det noteras att kostnadsuppgifterna baseras på kostnaderna för år 2017, d v s senast tillgängliga uppgifter på årsbasis. Kostnadsuppgifterna är relaterade till det elevtal och den organisation som gällde under år 2017.

Vad beträffar uppgifterna angående lokalytor per elev omfattar begreppet lokalyta samtliga ytor på respektive skola, d v s inklusive eventuella matsalar, idrottssalar m m. Trots olikheter mellan skolorna avseende detta har vi valt att som en indikation på lokalutrymmet redovisa lokalytan per elev för respektive skola.

Bäckalunds skola

Bäckalunds skola ligger ca 15 kilometer nordost om Sunne tätort. I skolan finns förskoleklass till och med år 6 och ett fritidshem.

Antal elever 30/8 2018, uppgifterna för fritids gäller juni 2018.

Årskurs	F	1	2	3	4	5	6	Totalt
Elever	3	4	11	2	5	5	3	33
Fritids	6	10	2	3	3	0	0	24

Prognos antal elever 2023/2024

Årskurs	F	1	2	3	4	5	6	Totalt
Elever	6	7	4	5	5	3	4	33

Antalet elever kommer enligt senast tillgängliga prognos att vara oförändrat om fem år. Antalet barn med fritids kommer sannolikt att vara något färre år 2023 jämfört med juni 2018.

Kostnader år 2017 (kr). Beräknat på elevtal och organisation år 2017.

Kostnad per elev	Bäckalund	Genomsnitt kommunen
Undervisning	83 231	53 642
Lokaler	13 439	14 413
Övrigt	14 534	20 820
Totalt	111 204	88 875

Totala kostnaderna per elev låg år 2017 betydligt över den genomsnittliga kostnaden i kommunen. Undervisningskostnaden per elev var ca 30 000 kr högre än genomsnittet i kommunen, kostnaderna för "övrigt" var lägre än genomsnittet.

Lokalerna betecknas i intervjuerna som "dåliga", ingen slöjdsal finns, eleverna åker till Lysvik för slöjd. Gymnastiksalen bedöms av intervjuade vara i dåligt skick. Utomhusmiljön upplevs inte heller som bra. Grupprum finns tillgängliga.

Lokalytan per elev uppgår till ca 37 kvm/elev.

Förvaltningen bedömde år 2016 framtida underhållsbehov till ca 4 900 000 kr.

Gräsmarks skola

Gräsmarks skola är en centralt belägen låg- och mellanstadieskola i Gräsmark ca 22 km från Sunne tätort.

Antal elever 30/8 2018, uppgifterna för fritids gäller juni 2018.

Årskurs	F	1	2	3	4	5	6	Totalt
Elever	7	8	12	8	5	13	5	58
Fritids	7	8	5	2	2	2	3	29

Prognos antal elever 2023/2024

Årskurs	F	1	2	3	4	5	6	Totalt
Elever	6	4	1	7	6	7	8	38

Enligt senast tillgängliga prognos kommer elevantalet att minska med 20 elever till år 2023/2024. Under förutsättning att en lika stor andel av eleverna har fritids år 2023 som i juni 2018 kommer det att vara ca 19 elever med fritids år 2023.

Kostnader år 2017 (kr). Beräknat på elevtal och organisation år 2017

Kostnad per elev	Gräsmark	Genomsnitt kommunen
Undervisning	55 018	53 642
Lokaler	14 683	14 413
Övrigt	31 452	20 820
Totalt	101 153	88 875

De totala kostnaderna per elev låg år 2017 betydligt över den genomsnittliga kostnaden i kommunen.

Lokalerna betecknas i intervjuerna som bra just nu. Lokaler har övergått till förskoleverksamhet på grund av minskande elevantal. Idrottshallen betecknas i intervjuerna som "hyfsad". Möjligheterna till aktiviteter utomhus bedöms vara mycket goda. Fritids bedrivs i källaren. Inga utrymmen för personalen för planering och att kunna "gå undan".

Lokalytan per elev uppgår till ca 40 kvm/elev.

Förvaltningen bedömde år 2016 framtida underhållsbehov till ca 430 000 kr.

Klätterskolan

Klätterskolan ligger vid foten av Tossebergsklätten ca 15 km norr om Sunne tätort. Inom skolans väggar finns förskola, förskoleklass, skola till och med år 6 samt fritids.

Antal elever 30/8 2018, uppgifterna för fritids gäller juni 2018

Årskurs	F	1	2	3	4	5	6	Totalt
Elever	9	10	8	6	5	8	0	46
Fritids	10	6	3	3	0	0	0	22

Prognos antal elever 2023/2024

Årskurs	F	1	2	3	4	5	6	Totalt
Elever	4	4	5	4	4	9	10	40

Enligt senast tillgängliga prognos kommer elevantalet att minska med sex elever till år 2023/2024.

Under förutsättning att en lika stor andel av eleverna har fritids år 2023 som i juni 2018 kommer det att vara ca 19 elever med fritids år 2023.

Kostnader år 2017 (kr). Beräknat på elevtal och organisation år 2017

Kostnad per elev	Klätterskolan	Genomsnitt kommunen
Undervisning	35 954	53 642
Lokaler	8 748	14 413
Övrigt	12 527	20 820
Totalt	57 229	88 875

De totala kostnaderna per elev låg år 2017 betydligt lägre än den genomsnittliga kostnaden i kommunen. Enligt uppgift beror de låga kostnaderna på att 2017 var ett år då Klätten inte hade några barn med behov av särskilt stöd och rektorn omorganiserade.

Lokalerna har relativt nyligen byggts om men upplevs enligt intervjuerna inte vara anpassade till verksamheten, exempelvis bedrivs förskoleklassens verksamhet i ett utrymme som även används som personalrum. Ingen matsal finns, skolmaten intas i klassrummet, hemkunskapsundervisning bedrivs i ett kök, eleverna åker till Sunne för slöjdundervisning, det är mycket ont om gruppum. Vissa personalutrymmen finns. Rymlig och bra idrottshall finns.

Lokalytan per elev uppgår till ca 27 kvm/elev.

Förvaltningen bedömde år 2016 framtida underhållsbehov till ca 1 880 000 kr.

Lysviks skola

Lysviks skola ligger centralt i Lysviks kyrkby drygt 20 km norr om Sunne tätort.

Antal elever 30/8 2018, uppgifterna för fritids gäller juni 2018

Årskurs	F	1	2	3	4	5	6	Totalt
Elever	13	5	13	13	12	14	11	81
Fritids	3	9	12	5	7	4	1	41

Prognos antal elever 2023/2024

Årskurs	F	1	2	3	4	5	6	Totalt
Elever	13	10	17	8	11	13	5	76

Enligt senast tillgängliga prognos kommer elevantalet att minska med fem elever till år 2023/2024.

Under förutsättning att en lika stor andel av eleverna har fritids år 2023 som i juni 2018 kommer det att vara ca 38 elever med fritids år 2023.

Kostnader år 2017 (kr). Beräknat på elevtal och organisation år 2017

Kostnad per elev	Lysviks skola	Genomsnitt kommunen
Undervisning	53 137	53 642
Lokaler	13 310	14 413
Övrigt	20 173	20 820
Totalt	86 620	88 875

Kostnaderna per elev låg år 2017 i nivå med den genomsnittliga kostnaden i kommunen.

Enligt intervjuerna saknas klassrum och arbetsplatser. Fritidsverksamheten bedrivs i entréhallen. Nybyggd matsal.

Lokalytan per elev uppgår till ca 18 kvm/elev.

Förvaltningen bedömde år 2016 framtida underhållsbehov till 718 000 kr.

Prästbols skola

Prästbols skola ligger i Östra Ämtervik ca 15 km sydost om Sunne tätort. Här finns förskola och förskoleklass till år 6 i samma hus.

Antal elever 30/8 2018, uppgifterna för fritids gäller juni 2018

Årskurs	F	1	2	3	4	5	6	Totalt
Elever	10	5	6	13	7	6	6	53
Fritids	6	5	7	4	0	0	0	22

Prognos antal elever 2023/2024

Årskurs	F	1	2	3	4	5	6	Totalt
Elever	11	7	8	4	6	10	5	50

Enligt senast tillgängliga prognos kommer elevantalet att minska med tre elever till år 2023/2024. Under förutsättning att en lika stor andel av eleverna har fritids år 2023 som i juni 2018 kommer det att vara ca 21 elever med fritids år 2023.

Kostnader år 2017 (kr). Beräknat på elevtal och organisation år 2017

Kostnad per elev	Prästbols skola	Genomsnitt kommunen
Undervisning	63 644	53 642
Lokaler	21 878	14 413
Övrigt	19 325	20 820
Totalt	104 847	88 875

Kostnaderna per elev låg år 2017 över den genomsnittliga kostnaden i kommunen. Undervisningskostnaden per elev var ca 10 000 kr högre än genomsnittet, lokalkostnaden per elev var ca 7 000 kr högre än genomsnittet i kommunen.

Lokalerna i skolan betecknas av intervjuade som "gamla". Skolan ska byggas om där personalen varit delaktiga i planeringsprocessen. På skolan finns en relativt ny stor idrottshall.

Lokalytan per elev uppgår till ca 30 kvm/elev.

Förvaltningen bedömde år 2016 framtida underhållsbehov till 4 280 000 kr.

Skäggebergsskolan

Skäggebergsskolan ligger i centrala Sunne. På skolan går elever från förskoleklass till åk 6. Det finns också en integrerad särskola.

Antal elever 30/8 2018, uppgifterna för fritids gäller juni 2018

Årskurs	F	1	2	3	4	5	6	Totalt
Elever	39	35	45	26	43	43	45	267
Fritids	30	33	21	34	9	3	1	131

Prognos antal elever 2023/2024

Årskurs	F	1	2	3	4	5	6	Totalt
Elever	39	49	40	36	44	39	35	281

Enligt senast tillgängliga prognos kommer elevantalet att öka med fjorton elever till år 2023/2024. Under förutsättning att en lika stor andel av eleverna har fritids år 2023 som i juni 2018 kommer det att vara ca 138 elever med fritids år 2023.

Kostnader år 2017 (kr). Beräknat på elevtal och organisation år 2017

Kostnad per elev	Skäggebergsskolan	Genomsnitt kommunen
Undervisning	46 767	53 642
Lokaler	14 245	14 413
Övrigt	17 957	20 820
Totalt	78 969	88 875

Den totala kostnaden per elev låg år 2017 under den genomsnittliga kostnaden i kommunen. Undervisningskostnaden per elev var ca 7 000 kr lägre än genomsnittet.

Lokalerna upplevs av flera vara trånga, sätter en gräns vid ca 25 elever per klassrum. Tillgången till grupprum uppfattas vara god men även dessa uppfattas vara trånga, får plats med högst fem elever. NO-sal finns för halvklass, bildsal för 17-18 elever. Inget kök för hemkunskap. Förskoleklasser i egen miljö. Fritidsverksamhet bedrivs i mediateket.

Lokalytan per elev uppgår till ca 17 kvm/elev.

Förvaltningen bedömde år 2016 framtida underhållsbehov till ca 761 000 kr.

Svensby skola

Svensby skola ligger i Västra Ämtervik ca 15 kilometer söder om Sunne tätort. Här finns förskoleklass, en klass för vardera år 1-4 och en 5-6.

Antal elever 30/8 2018, uppgifterna för fritids gäller juni 2018

Årskurs	F	1	2	3	4	5	6	Totalt
Elever	9	17	15	14	15	12	13	95
Fritids	15	12	9	11	3	0	0	50

Prognos antal elever 2023/2024

Årskurs	F	1	2	3	4	5	6	Totalt
Elever	8	10	14	11	5	9	17	73

Enligt senast tillgängliga prognos kommer elevantalet att minska med 22 elever till år 2023/2024.

Under förutsättning att en lika stor andel av eleverna har fritids år 2023 som i juni 2018 kommer det att vara ca 38 elever med fritids år 2023.

Kostnader år 2017 (kr). Beräknat på elevtal och organisation år 2017

Kostnad per elev	Svensby skola	Genomsnitt kommunen
Undervisning	45 855	53 642
Lokaler	11 722	14 413
Övrigt	27 201	20 820
Totalt	84 778	88 875

Den totala kostnaden per elev låg år 2017 något under den genomsnittliga kostnaden i kommunen. Undervisningskostnaden per elev var ca 8 000 kr lägre än genomsnittet, lokalkostnaden per elev ca 3 000 kr lägre medan övriga kostnader var ca 6 000 kr högre per elev.

Av intervjuerna framgår att antalet klassrum upplevs vara för få. Ytorna är stora men inte anpassade för olika grupper. Matsalen är liten, vissa äter i klassrummet. Ventilationen uppges vara dålig. Idrottshall finns. Fritidsverksamheten saknar ett rum för att kunna dra sig tillbaka. En byggnad finns som står tom och skulle kunna användas i verksamheten.

Lokalytan per elev uppgår till ca 24 kvm/elev.

Förvaltningen bedömde år 2016 framtida underhållsbehov till ca 3 888 000 kr.

Östra skolan

Östra skolan är en låg- och mellanstadieskola i centrala Sunne. Här finns barn från förskoleklass till årskurs 6 och ett fritids med två avdelningar.

Antal elever 30/8 2018, uppgifterna för fritids gäller juni 2018

Årskurs	F	1	2	3	4	5	6	Totalt
Elever	47	35	43	45	36	35	42	283
Fritids	26	33	35	14	6	1	0	115

Prognos antal elever 2023/2024

Årskurs	F	1	2	3	4	5	6	Totalt
Elever	42	36	41	42	30	47	35	272

Enligt senast tillgängliga prognos kommer elevantalet att minska med 11 elever till år 2023/2024. Under förutsättning att en lika stor andel av eleverna har fritids år 2023 som i juni 2018 kommer det att vara ca 110 elever med fritids år 2023.

Kostnader år 2017 (kr). Beräknat på elevtal och organisation år 2017

Kostnad per elev	Östra skolan	Genomsnitt kommunen
Undervisning	50 706	53 642
Lokaler	10 065	14 413
Övrigt	21 704	20 820
Totalt	82 475	88 875

Den totala kostnaden per elev låg år 2017 under den genomsnittliga kostnaden i kommunen. Undervisningskostnaden per elev var ca 3 000 kr lägre än genomsnittet, lokalkostnaden per elev ca 4 000 kr lägre medan övriga kostnader var ca 1 000 kr högre per elev jämfört med genomsnittet.

Av intervjuerna framgår att lokalerna upplevs fungera bra, men kapacitetstaket när det gäller antalet elever bedöms börja uppnås.

Lokalytan per elev uppgår till ca 13 kvm/elev. Skolan har ingen egen idrottshall eller matsal.

Förvaltningen bedömde år 2016 framtida underhållsbehov till ca 2 641 000 kr.

Ekeby skola

Ekeby skola är en friskola från förskoleklass till år 6. Skolan är belägen i centrala Sunne.

Antal elever 30/8 2018

Årskurs	F	1	2	3	4	5	6	Totalt
Elever	8	12	10	10	9	10	13	72

Enligt tillgänglig prognos beräknas antalet elever 2023/2024 till totalt 70 elever.

Fryxellska skolan

Fryxellska skolan är en 7-9 skola belägen i Sunne tätort.

Antal elever 30/8 2018

Årskurs	7	8	9	Totalt
Elever	140	146	119	405

År 2023/2024 beräknas antalet elever vara 436, således en ökning jämfört med nuläget med 31 elever.

Kostnader år 2017 (kr). Beräknat på elevtal och organisation år 2017

Kostnad per elev	Fryxellska skolan	Genomsnitt kommunen
Undervisning	48 463	53 642
Lokaler	21 623	14 413
Övrigt	22 510	20 820
Totalt	92 596	88 875

Den totala kostnaden per elev låg år 2017 över den genomsnittliga kostnaden i kommunen. Undervisningskostnaden per elev var ca 5 000 kr lägre än genomsnittet, lokalkostnaden per elev ca 7000 kr högre medan övriga kostnader var ca 1 500 kr högre per elev jämfört med genomsnittet.

Av intervjuerna framgår att lokalerna upplevs fungera tillfredsställande. Specialsalar finns, även om salen för hemkunskap beskrivs vara i dåligt skick. Lärarna har arbetsplatser. Många bra faciliteter finns runt skolan, ishall, friidrottsarena och hallar.

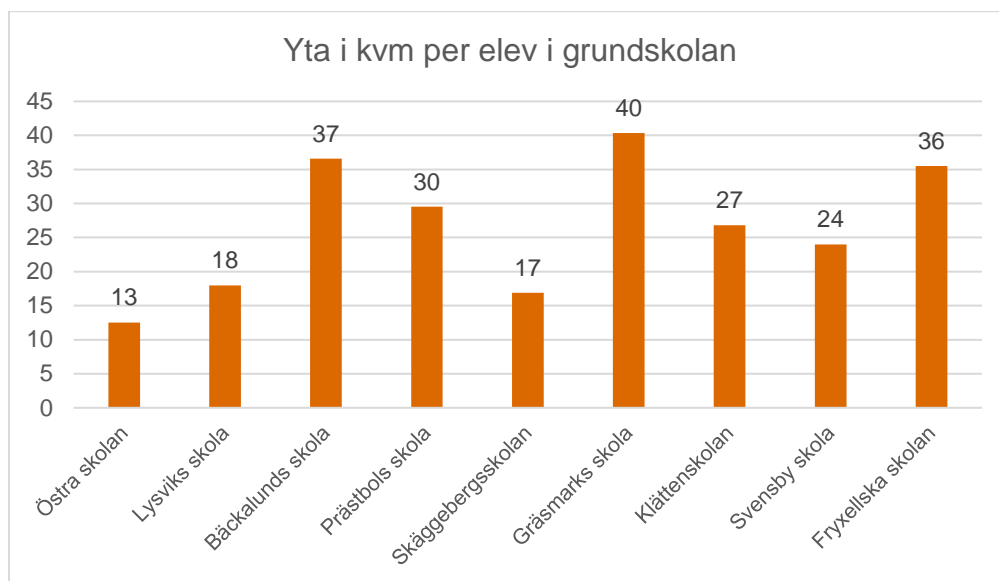
Lokalytan per elev uppgår till ca 35 kvm/elev.

En utredning pågår angående möjligheterna att bygga ut klassrummen i skolan till klassrum anpassade för 30 elever. Klassrummen idag upplevs trånga och inte vara ändamålsenliga för fler än ca 20 elever. Syftet med en sådan utbyggnad skulle vara att skapa bättre förutsättningar för att effektivare organisera verksamheten.

Förvaltningen bedömde år 2016 framtida underhållsbehov till 0 kr.

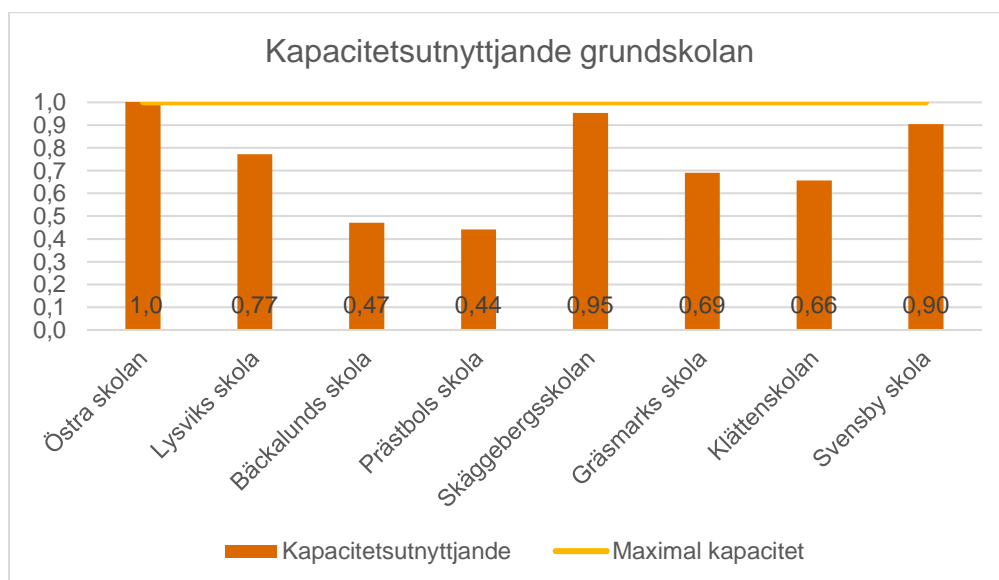
Lokaler och kapacitet

I diagrammet nedan redovisas hur stor yta eleverna har på respektive skolenhet.

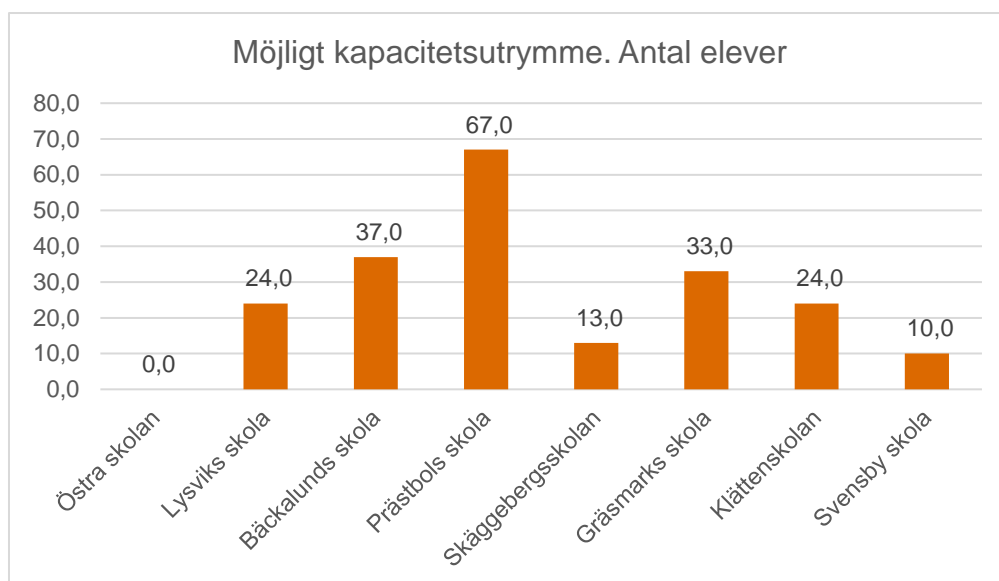
Resultatet visar att flertalet enheter har relativt stora utrymmen per elev.

För att göra en mer ingående analys av hur lokalerna används och om lokalerna är effektivt utnyttjande har respektive rektor gjort en bedömning av hur stor kapacitet varje enhet har. Vid bedömningen har faktorer som ventilation, antalet tillgängliga klassrum och specialsalar vägts in. Figuren nedan visar det av rektorerna bedömda kapacitetsutnyttjandet.

Resultatet varierar mellan enheterna, vissa skolor har ett högt kapacitetsutnyttjande som exempelvis Östra skolan och Skäggebergsskolan, lägst har Prästbols skola.

I figuren nedan har en beräkning gjorts, utifrån den bedömning som rektorerna gjort, av hur många ytterligare elever som teoretiskt kan tas emot upp till fullt kapacitetsutnyttjande.

Teoretiskt kan t ex Prästbols skola ta emot ytterligare 67 elever jämfört med dagens elevtal. Östra skolans rektor bedömer att kapacitetstaket är nått och bedömer att det inte går att ta emot fler elever. Övriga skolenheter kan ta emot mellan 10 och 37 ytterligare elever.

Förutsättningar för likvärdig utbildning

Enligt skollagen ska alla ha lika tillgång till utbildning i skolväsendet². Vidare framgår att utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet³. Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen⁴.

Viktiga faktorer för en likvärdig utbildning är

- Tillgång till ledning och styrning
- Tillgång till lärare
- Tillgång till ändamålsenliga lokaler
- Tillgång till elevhälsa
- Tillgång till resurser för att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar

Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper.

² 1 kap. 8 § skollagen

³ 1 kap. 9 § skollagen

⁴ 1 kap. 4 § skollagen

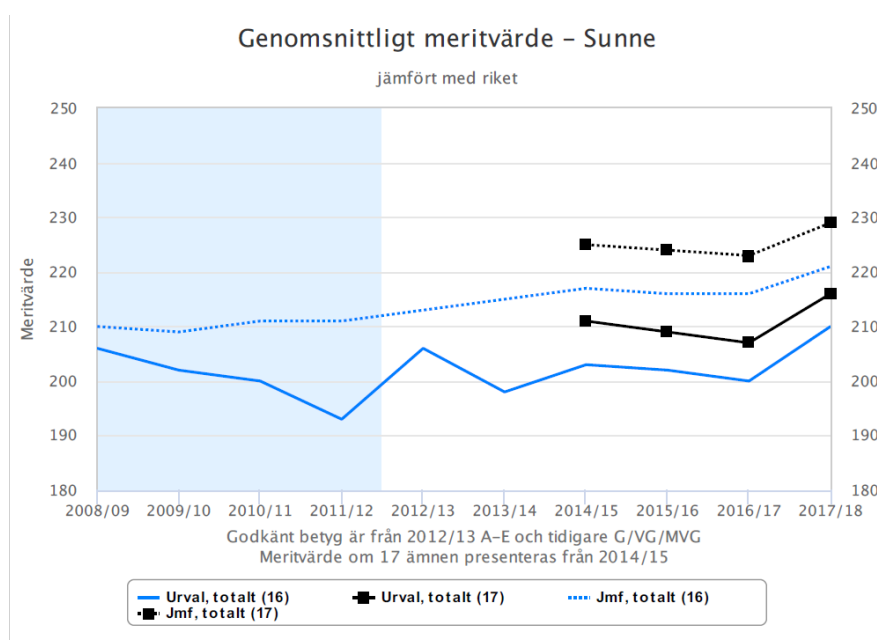
En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Det finns också olika vägar att nå målet. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla.

Kunskapsresultat

En indikator på likvärdighet är kunskapsresultaten. Av kvalitetsrapporten för 2016/17 framgår att andelen elever i kommunen som bedöms nå kunskapskraven i årskurs 3 varierar mellan 65 procent (svenska som andraspråk) 92 procent (svenska) 93 procent (matematik) 98 procent (No-ämnen) och 100 procent (So-ämnen). För årskurs 6 redovisar huvudmannen i kvalitetsrapporten meritvärdet per ämne. För samtliga ämnen förutom svenska som andraspråk varierar meritvärdet mellan 13,1 och 14,6. För svenska som andraspråk är meritvärdet betydligt lägre. Även för årskurs 9 redovisas i kvalitetsrapporten meritvärdet per ämne för kommunens skola för årskurserna 7 till 9.

Av nationell statistik för läsåret 2016/2017 framgår att andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen i årskurs 6 är 82 procent. Motsvarande siffra för årskurs 9 är 63 procent, medan andelen som är behöriga till yrkesprogram är 75 procent. Andelen flickor som når kunskapskraven i årskurs 9 är betydligt högre än andelen pojkar och flickorna uppnår också ett högre genomsnittligt meritvärde.

Figuren nedan visar det genomsnittliga meritvärdet i åk 9 jämfört med genomsnittet i riket.

Det genomsnittliga meritvärdet är lägre än genomsnittet i riket (streckad linje). En ökning har dock skett mellan 2016/2017 och 2017/2018. Meritvärdet för flickor är betydligt högre än för pojkar. Flickornas meritvärde 2017/2018 uppgår till ca 233 medan pojkarnas är ca 204. Både flickornas och pojkarnas meritvärde ligger dock under genomsnittet i riket.

I respektive ämne varierar andelen elever som når ett godkänt betyg mellan 80 och 93 procent. På de nationella ämnesproven når 77 procent av de deltagande eleverna ett provbetyg mellan A-E i engelska, i matematik 92 procent och i svenska 90 procent. Statistik över relationen mellan provbetyg och slutbetyg i årskurs 9 visar att andelen elever som erhåller ett högre slutbetyg än provresultatet varierar mellan 18 och 39 procent.

Styrning och ledning

Ansvarig nämnd för skolverksamheten i kommunen är kommunstyrelsen. Inom kommunstyrelsen finns ett bildningsutskott som fattar beslut på delegation eller bereder ärenden inför kommunstyrelsens behandling. Utskottet har fem ledamöter.

Förvaltningsledningen för grundskolans verksamheter består av två verksamhetschefer. Den ena verksamhetschefen har bland annat ansvar för grundskola F-6 och den andra bland annat för grundskola 7-9.

Rektorsorganisationen i Sunne kommun ser ut enligt följande:

Rektor A: Fryxellska skolan 7-9

Rektor B: Skäggebergsskolan F-6 och grundsärskola

Rektor C: Östra skolan F-6 och grundsärskola

Rektor D: Gräsmarks skola F-6, Klättensskolan F-6 och Svensby skola F-6

Rektor E: Lysviks skola F-6, Bäckalunds skola F-6 och Prästbols skola F-6 och grundsärskola.

En rektor behöver inte bara följa upp resultaten utan också hur undervisningen bedrivs och att lärarna har de förutsättningar som krävs för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till och möjligheten att utvecklas så långt som möjligt. Det kräver att rektorerna har förutsättningar att bedriva ett aktivt pedagogiskt ledarskap på de skolor där de är ansvariga.

Rektorerna A, B och C har ansvar för en geografiskt samlad skolverksamhet medan rektorerna D och E har ansvar för vardera tre geografiskt utspridda skolenheter. Det innebär att rektorerna D och E inte har förutsättningar att vara närvarande vid sina skolenheter i samma utsträckning som rektorerna A, B och C. Det har i intervjuer framkommit att rektorerna vid de mindre skolorna inte är pedagogiska ledare.

Lärare

Övergripande situation och förutsättningar

Vartannat år gör Skolverket en samlad bedömning av situationen i skolväsendet. Lägesbedömningen är en aktuell sammanställning utifrån Skolverkets samlade kunskaper och erfarenheter. Syftet är att ge underlag för fortsatt utvecklingsarbete på nationell och lokal nivå.

Av Skolverkets lägesbild 2017 framgår att bra arbetsmiljö är viktig för att lärare ska stanna kvar i yrket. För att verksamma lärare ska vilja stanna kvar i yrket behöver de ha en bra arbetsmiljö med goda förutsättningar att bedriva en undervisning av hög kvalitet. Men många lärare upplever en stor arbetsbörda och brist på tid.

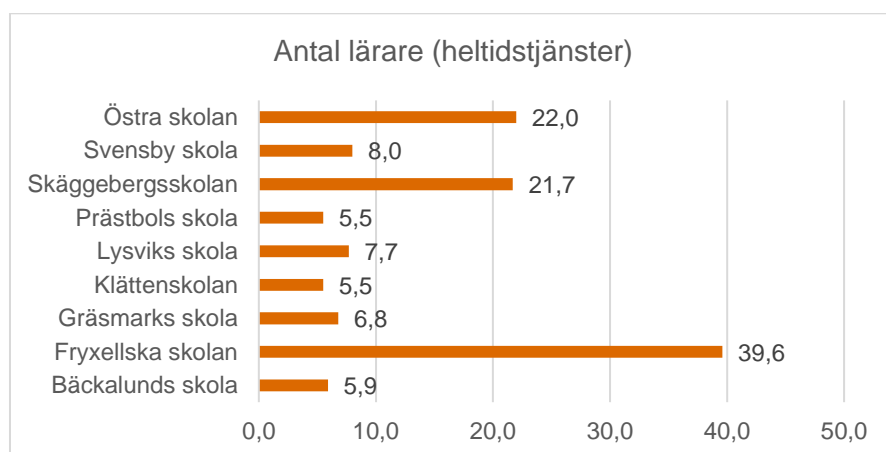
Statistiska centralbyrån (SCB) har undersökt varför lärarutbildade personer har valt att lämna yrket. Nästan sju av tio svarande uppgav att arbetsmiljön, exempelvis hög stress och arbetsbelastning, var en av orsakerna. Många kunde ändå tänka sig att återvända om arbetsituationen för lärare förändrades. Omkring 60 procent av de lärare som lämnat yrket menade att arbetsbelastning i förhållande till arbetstid hade bidragit helt eller till stor del till att de inte längre jobbar som lärare. Drygt hälften angav att för många administrativa arbetsuppgifter var en till stor del eller helt bidragande orsak till att de lämnat yrket, medan cirka 45 procent uppgav lönen i förhållande till arbetsbördan som orsak. Nästan 20 procent angav brist på karriärmöjligheter som anledning till att byta yrke.

Skolverket konstaterar vidare att goda möjligheter till professionell utveckling är viktigt för att stanna kvar i yrket. Återkommande kompetensutveckling för lärare är också en förutsättning för att skolväsendet ska kunna erbjuda alla barn och elever en undervisning av hög kvalitet. Kollegialt lärande, det vill säga kompetensutveckling som innebär att lärare tillsammans och på ett strukturerat sätt reflekterar kring sin undervisning, har visat sig vara mer framgångsrikt än individuella insatser som bygger på den enskilde lärarens intresse och ansvar.

Situation i Sunne

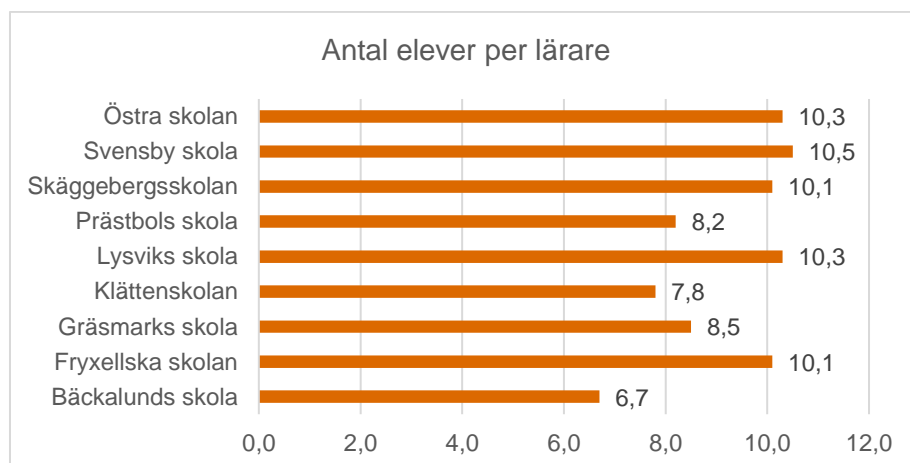
Nedan visas uppgifter hämtade från senast tillgängliga officiella statistik från Skolverket. Uppgifterna gäller läsåret 2017/2018.

Figuren nedan visar antalet lärare (omräknat till heltidstjänster)

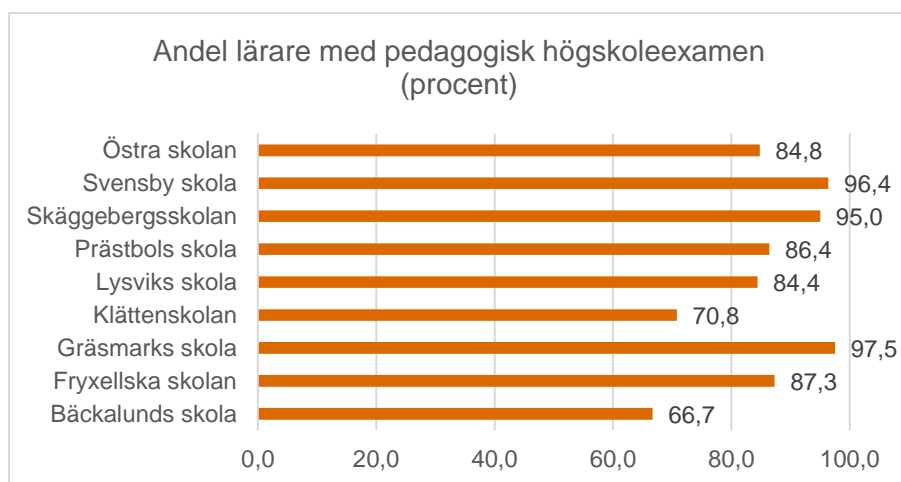
I byskolorna varierar antalet lärartjänster mellan 5,5 årsarbetare (Klätterskolan och Prästbols skola) och 8,0 årsarbetare (Svensby skola). Skolorna i Sunne tätort har ungefär lika många lärartjänster (omräknat till årsarbetare).

I figuren nedan relateras antalet elever till antalet lärare på respektive skola.

Lärartätheten är störst (minsta antalet elever per lärare) i Bäckalunds skola (6,7 elever per lärare). Skolorna i Sunne tätort samt Lysviks skola har den minsta lärartätheten (ca 10 elever per lärare). I genomsnitt är det 9,7 elever per lärare i Sunne, i riket är siffran 11,7 elever per lärare.

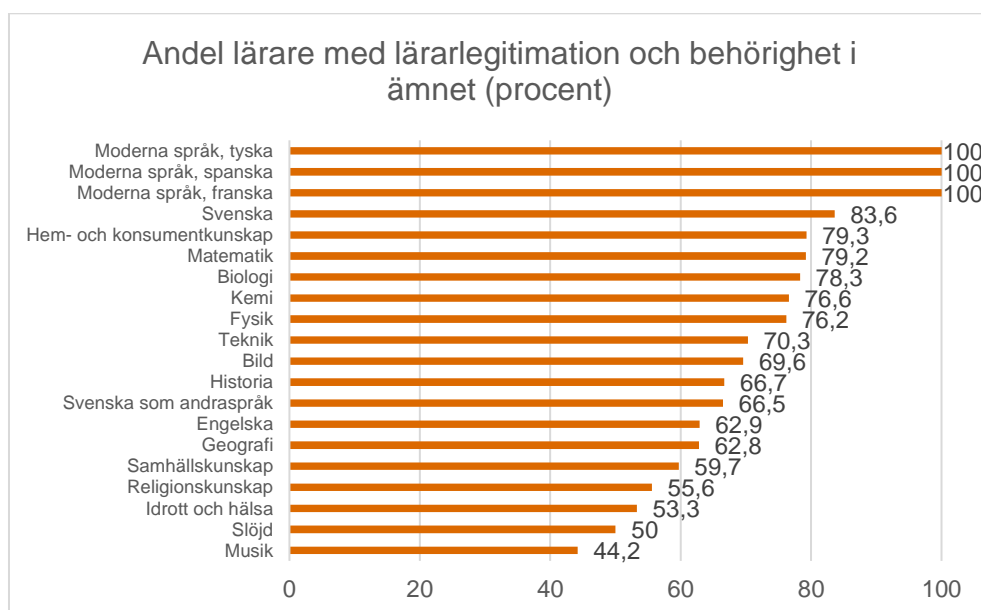
Figuren nedan visar andel lärare med pedagogisk högskoleexamen.

Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen varierar mellan 66,7 procent (Bäckalund) och 97,5 procent (Gräsmark).

Totalt i kommunen är det 87 procent av lärarna som har pedagogisk högskoleexamen, vilket är högre jämfört med rikets 83 procent.

Behörigheten i olika ämnen varierar. Figuren nedan visar andelen lärare med lärarlegitimation och behörighet i olika ämnen.

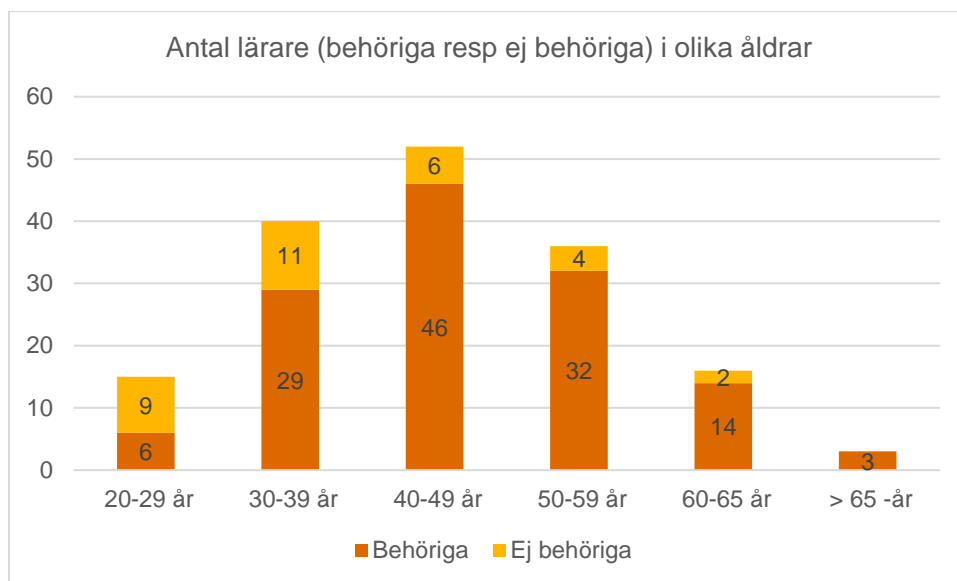
Det bör vid tolkning av figuren noteras att det för vissa ämnen, exempelvis moderna språk, handlar om få lärare (mellan en och tre) och om alla är behöriga innebär det att siffran blir 100 procent. Minst andel behöriga lärare finns inom musik, slöjd och idrott och hälsa.

Vid intervjuerna framkommer att det generellt är svårare att rekrytera personal till de mindre skolorna utanför Sunne tätort än till skolorna inne i tätorten. Detsamma gäller möjligheten till att införskaffa vikarier när sådana behov uppkommer. Vidare framkommer att det är svårt att rekrytera lärare inom de praktiskt/estetiska ämnena och det finns dessutom inga vikarier att tillgå. Det är ett krav att undervisningen ska genomföras av behöriga lärare och för att leva upp till detta krav måste vissa lärare resa mellan olika skolor. Personalplaneringen för att få ihop tjänster tar tid för rektorerna och det är vanligt med sena tjänstefördelningar inför skolstart, vilket upplevs stressande för lärare och rektorer. Då det vid de mindre

skolenheterna inte finns administrativ personal, vaktmästare eller elevhälsa på plats dagligen får personalen dessutom ta på sig arbetsuppgifter som ligger utanför undervisningen. Eftersom kommunens skolorganisation är utspridd finns det ett begränsat kollegialt utbyte. Ett visst kollegialt utbyte har förekommit avseende bedömning av nationella prov, vilket upplevts positivt och som en möjlig plattform och start för att etablera ämnesgrupper för utbyte av kunskaper och erfarenheter inom specifika ämnen.

Av intervjuerna framgår även att personalomsättningen varierar mellan skolorna.

Åldersfördelningen för läsåret 2017/2018 för respektive behöriga och ej behöriga lärare ses i figuren nedan.

Åldersmässigt är det en jämn spridning mellan olika åldrar. Läsåret 2017/2018 var det nitton lärare över 60 år, vilket innebär att pensionsavgångar och därmed rekryteringar i den storleksordningen kan förväntas under de närmaste åren.

Elevhälsa

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det finns elevhälsa för alla elever i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. För elevhälsans insatser ska det finnas tillgång till medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska kompetenser. Elevhälsan ska främst arbeta hälsofrämjande, förebyggande och ska stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. I detta ligger ett individuellt inriktat arbete för varje enskild elevs lärande och utveckling. Elevhälsan ska ha ett kontinuerligt och strukturerat samarbete med pedagogisk personal och annan personal på skolan. En viktig utgångspunkt är därför att elevhälsan är organiserad för att möjliggöra att uppdraget i skollagen efterlevs.

Vi har på uppdrag av Sunne kommun utvärderat elevhälsans organisation. Vår utvärdering visade bland annat att elevhälsopersonalens närvaro på skolorna varierar till följd av fördelningen utifrån antal elever. Det kan uppstå problem med otillräcklig närvaro på skolorna i förhållande till elevernas behov och förutsättningar. För att delvis hantera denna situation finns det informella rutiner och hantering för att täcka upp vid eventuella toppar och dalar i elevernas behov på skolorna. Detta förfarande hanteras i kommunikation mellan rektor och personalen inom elevhälsan. Med en centralt organiserad elevhälsa och fördelning via elevantal kan detta förhållande uppstå. Det innebär att det behövs mer formella processer för att hantera tillfälliga förändringar i elevernas behov på skolorna.

Resursfördelning

Enligt skollagen 2 kap. 8 b § ska kommuner fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Av 10 § samma kap. följer att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov.

Kommunernas resursfördelning till skolan är ett medel för att nå målet att alla elever ska få tillgång till en likvärdig utbildning av god kvalitet. Det betyder att resursfördelningen ska vara anpassad till elevers olika behov och förutsättningar. Skolverket har i en rapport konstaterat att flera kommuner i dagsläget inte fördelar resurser på ett sätt som möter det nationella kravet på att resursfördelningen ska vara anpassad till elevers olika förutsättningar och behov. Sedan sektorsbidraget togs bort är finansieringen av skolan dock fullt ut ett kommunalt ansvar. Eftersom kommunerna i rollen som skolans huvudmän är ansvariga för organiseringen och finansieringen av skolan är det viktigt att kommunerna utvecklar sina resursfördelningssystem på ett medvetet sätt. Aktiva och medvetna kommuner i fråga om resursfördelning är en förutsättning för att resurserna inom skolan ska kunna fördelas på ett sätt som leder till att varje elev får en likvärdig utbildning av god kvalitet.

Resursfördelning i Sunne kommun

Resurstilldelningen till fritidshemmen sker med en schablonmässig elevpeng utifrån verksamhetens omfattning. I resurstilldelningen ingår personalkostnader och material. Eventuella behov av särskilt stöd ska också täckas av den schablonmässiga tilldelningen. Härutöver tillkommer en ersättning för administrativa kostnader.

Även resurstilldelningen till förskoleklassen sker med en schablonmässig elevpeng utifrån verksamhetens omfattning. I resurstilldelningen ingår personalkostnader och material och särskilt stöd. Även schablon för fortbildning och vikariekostnader ingår.

Resurstilldelningen till årskurserna 1-9 sker enligt samma principer som förskoleklass och fritidshemmen, men högre belopp. I beloppet till dessa årskurser ingår även kostnader för speciallärare. Härutöver tillkommer ersättning för kostnader för särskilt stöd (fördelat utifrån antal elever), utvecklingstjänst, totalt tre tjänster (fördelat utifrån antal elever, ger utrymme för ca 75 procent per skolområde) och administration (kostnader för administratör och utrustning/material). Årskurserna får även ett så kallat strukturtillägg. Strukturtillägget avser att kompensera för andel elever med föräldrar utan eftergymnasial utbildning. Strukturtillägget ska användas för ytterligare kompensatoriska åtgärder.

I resurstilldelningen till årskurserna 7-9 ingår förutom det som ingår i elevpengen till årskurserna 1-6 även kostnader för studie- och yrkesvägledare, verksamhetsvaktmästare och övriga tjänster.

Hyra och kost fördelas inte i elevpengen, enheterna får full täckning för dessa kostnader.

För asylsökande elever utgår från Migrationsverket ett schablonbelopp om 102 100 kr/år. Bidraget fördelas 90 procent barns lärande och 10 procent elevhälsa. Bidraget ska täcka alla kostnader kommunen har för eleven. Centralt ska bidraget täcka den elevpeng som utgår till skolenheten för eleven.

Skolskjutsar

För elever i grundskolan förskoleklass till och med åk 9 anordnar kommunen kostnadsfria skolskjutsar enligt bestämmelserna i riktlinjer för skolskjuts för Sunne kommun.

Eleven ansöker om skolskjuts inför starten i förskoleklass, åk 7 eller när behovet uppstår. Elev med växelvis boende ansöker inför varje nytt läsår. Huvudregeln handlar om avståndet

mellan barnets bostad (mantalsskriven adress) och skolan och gångavståndet till hållplatsen för skolskjuts.

Av riktlinjerna framgår att elever i grundskola, särskola och gymnasiesärskola som går i placeringsskolan har rätt till skolskjuts om avståndet mellan bostaden och skolan överstiger:

- 3 km för elev i förskoleklass-årsk 6
- 5 km för elev i årsk 7-9

Elevens färdväg från hemmet till aktuell hållplats/upsamlingsställe får inte överstiga:

- 2 km för elev i förskoleklass-årsk 6
- 3 km för elev i årsk 7-9

Ovan angivna avstånd kan i undantagsfall behöva överskridas till exempel på grund av bristande möjligheter för skolskjutsen att vända.

Vidare framgår att *väntetiden*, tidsskillnaden mellan skolans ramtid och bussens ankomsttid respektive avgångstid, inte får överstiga sammanlagt 60 minuter per skoldag. I väntetiden ingår inte lektionsfri tid, exempelvis håltimmar. Väntetid som uppstår tillfälligt, på grund av friluftsdagar, temadagar, inställda lektioner eller liknande berättigar inte till särskild skolskjuts. Förseningar eller tillfälligt inställda turer berättigar inte till särskild skolskjuts. Kommunen svarar för att *färdtiden* (restiden mellan skolskjutsens ordinarie på- och avstigningsplats) i möjligaste mån inte överstiger 60 min per enkelresa.

Enligt domslut i Kammarrätten innebär rätten till skolskjuts inte att skolskjutsen måste anpassas till varje elevs skoltider.

Under intervjuerna framkommer att vid flera skolor får lärare sätta av tid för att ta emot och lämna elever med skolskjuts, vilket inte uppfattas vara en uppgift för den pedagogiska personalen. Det finns även en upplevelse av att det är busstiderna som styr skoldagen och att verksamheten organiseras efter detta.

Enligt ett beslut från Skolinspektionen har skolan ett ansvar att förvissa sig om att eleven är med på skolskjutsen när den kommer till skolan och om så inte är fallet, undersöka varför eleven saknas. Kommunen får fritt organisera skolskjutsverksamheten på lämpligt sätt, till exempel genom att låta flera elever samåka även om det leder till väntetider för vissa elever. Väntetiden får dock inte bli orimligt lång. Vad som kan vara en rimlig väntetid för en elev måste bedömas i varje enskilt fall.

Sammanfattande slutsatser angående förutsättningarna för likvärdig utbildning

Sammanfattningsvis konstaterar vi att det finns kvalitetsskillnader vad gäller elevernas undervisning och studiemiljö. Detta visar bland annat uppnådda kunskapsresultat. Härutöver finns det en stor variation avseende rektorernas möjligheter till styrning och ledarskap, vilket innebär att lärarna ges olika goda förutsättningar att göra ett bra arbete och utveckla sin undervisning. Även tillgången till lärare varierar. Visserligen är det totalt i kommunen 87 procent av lärarna som har pedagogisk högskoleexamen, vilket är högre jämfört med rikets 83 procent, men det finns en alltför hög variation mellan vissa skolor vad gäller tillgången till lärare.

Vi har dessutom uppmärksammats på att det generellt är svårare att rekrytera personal till de mindre skolorna utanför Sunne tätort än till skolorna inne i tätorten. Detsamma gäller möjligheten till att införskaffa vikarier när sådana behov uppkommer.

I vår tidigare genomgång av elevhälsan har vi konstaterat att det kan uppstå problem med otillräcklig närvaro av elevhälsans personal på skolorna i förhållande till elevernas behov och förutsättningar. Härtill kan tilläggas att även om resursfördelning från huvudmannen ut till respektive verksamhet tar viss hänsyn till socioekonomiska faktorer kan den framstå som relativt statisk eftersom ersättning för särskilt stöd sker utifrån ett generellt fastställt belopp. Det kan innebära att fördelningen av resurser inte sker efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Sammantaget finns det en rad olika faktorer som påverkar en likvärdig utbildning.

Föräldrarna – workshop

I början av september månad hölls en workshop/fokusgrupp med föräldrar/vårdnadshavare till elever från skolorna i kommunen där syftet var att få ytterligare inspel och underlag till utredningen utifrån ett föräldrar-/vårdnadshavares perspektiv.

Sammanfattningsvis framkom följande:

Beträffande organisation och struktur uttrycktes en uppfattning om att antalet skolenheter är för många. Vikten av en likvärdig utbildning betonades samt även att det på skolorna måste finnas förutsättningar för ett utbyte av metoder och kunskaper mellan lärarna och genom detta skapa ett kollegialt lärande. Mer samarbete mellan skola och fritids efterlystes även.

När det gäller lärarnas kompetens och kompetensförsörjning framhölls vikten av kontinuitet och att det inte ska förekomma hyrlärare. Stabila, långsiktiga spelregler togs upp som en viktig komponent för att attrahera och behålla personal, samt att inte bara fokusera på att attrahera ny personal utan att det även är viktigt att behålla den personal som finns. Det nämndes även att verksamheten måste vara hållbar utifrån krav på behörighet och betygssättning samt att det för elever med behov av särskilt stöd behövs särskild kompetens för dessa. Det togs även upp att det finns fördelar med små klasser som skapar bra förutsättningar för att ”se” den enskilde eleven och dennes behov.

Angående lokaler togs upp att det ska finnas samma förutsättningar på alla skolor och för alla elever att ha exempelvis hemkunskap, NO-undervisning m m, således undervisning som kräver specialsalar och specialutrustning. Lokalerna bör vara flexibla och kunna ha flera användningsområden. Lokaler och utemiljö ska vara inspirerande och även kunna användas pedagogiskt. Att det finns idrottshallar lokalt uppfattades också vara viktigt. Lunchen bör intas i matsal, men det uppfattades inte nödvändigtvis vara dåligt att äta i klassrummet.

Beträffande skolskjutsar togs det upp att en skolskjutsresa inte bör överstiga 30 minuter. Det framkom även önskemål om gratis buss för alla barn/elever under 18 år. Vikten av att busskortet delas ut innan terminsstart betonades.

För att åstadkomma bra kunskapsresultat lyftes att ta tillvara digitaliseringens möjligheter. Vikten av att skapa förutsättningar för det kollegiala lärandet togs även upp i detta sammanhang, att det finns struktur och tid för detta. Studiebesök och arbetsplatsbesök nämndes som viktiga inslag för att skapa motivation i skolarbetet. Elevhälsan framhölls som en viktig verksamhet för att bl a motverka psykisk ohälsa.

Angående resurser och resurstilldelning framkom att skolan ska ses som en investering och måste få kosta. Kommunens ekonomi uppfattades vara god. Dessutom framfördes att skolan kan vara en faktor för beslut om att flytta till eller från kommunen.

Sammanfattande styrkor och svagheter i dagens verksamhet/struktur

Styrkor

- Närhet till skolorna för eleverna och vårdnadshavare
- Skolskjutsarna fungerar
- Det finns skolor med ändamålsenliga lokaler, till exempel Östra skolan och Fryxellska
- Rektorerens ledarskap har renodlats och de har inte längre ansvar för förskolan
- Det finns ett totalt elevunderlag inom ett rimligt geografiskt område som skapar förutsättningar att skapa större enheter
- Det finns skolor som har relativt stora ytor per elev.

Svagheter

- Elevantalet minskar på flera skolor de närmaste åren
- Det är svårt att rekrytera lärare och vikarier till vissa skolor
- Det varierar mellan skolorna vad gäller andel lärare med pedagogisk högskoleexamen
- Det finns skolor som saknar ändamålsenliga lokaler vad gäller grupprum och specialsalar
- Det bussas elever under skoldagen för att klara undervisningen
- Det finns rektorer som ska leda flera enheter på olika platser vilket har en negativ inverkan på deras möjlighet att vara närvarande pedagogiska ledare

Rekommendationer

Utifrån vår genomgång av verksamheten lämnas i det följande några alternativ för en framtida skolstruktur i Sunne kommun. Vägledande för de alternativ som beskrivs har varit:

- En likvärdig utbildning i förhållande till styrdokumentet
- Pedagogiska aspekter med hänsyn till indelningar av årskurser och stadier utifrån läroplanerna
- Behov av skolläring och rätt lärarkompetens med lärarbristen invägd
- Styrdokumentets krav gällande kollegialt lärande samt elevernas måluppfyllelse och värdegrundande utveckling
- Ekonomiska effekter gällande transporter, lokaler, personal och pedagogisk utrustning

I de alternativ som redovisas visas de bedömda konsekvenserna av förändringarna genom att beskriva en tänkbar situation år 2023. Det betyder inte att förändringarna inte kan genomföras innan dess utan de kan genomföras betydligt tidigare. Avsikten är att redovisa en tänkbar situation efter genomförd förändring oavsett när den skett.

Alternativ 1

Avveckling av Bäckalunds skola. Eleverna flyttas till Östra Skolan och Lysviks skola.

Motivering

Bäckalunds skola är liten, 33 elever, och elevantalet väntas inte öka. Det är relativt nära till Sunne tätort och Östra Skolan och även till Lysviks skola då även denna kan vara ett alternativ för vissa elever.

Av intervjuerna framkommer att såväl lokaler som utemiljö uppfattas vara i dåligt skick och inte ändamålsenliga. Underhållsbehovet är omfattande.

Kostnaderna per elev är betydligt högre än genomsnittet i kommunen. Framförallt är det undervisningskostnaderna som är högre, vilket tyder på svårigheter att kostnadseffektivt organisera verksamheten. Skolan har det minsta antalet elever per lärare i kommunen (6,7 elever per lärare). Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen är liten, vilket indikerar svårigheter att rekrytera behöriga lärare, som även bekräftas av intervjuerna. Mycket svårt att få tag i vikarier.

Konsekvenser

I tabellen nedan har hänsyn tagits till den prognostiserade elevutvecklingen fram till ht 2023. Vidare har ett antagande gjorts att åtta av eleverna från Bäckalunds skola väljer att gå i Lysviks skola, övriga 25 elever till Östra skolan.

Nuläge	Antal elever ht 2018	Situation ht 2023	Antal elever ht 2023
Lysviks skola F-6	81	Lysvik F-6	84
Bäckalunds skola F-6	33		
Prästbols skola F-6	53	Prästbols skola F-6	50
Östra skolan F-6	283	Östra skolan F-6	297
Klätterskolan F-6	46	Klätterskolan F-6	40
Gräsmarks skola F-6	58	Gräsmarks skola F-6	38
Svensby skola F-6	95	Svensby skola F-6	73
Skäggebergsskolan F-6	267	Skäggebergsskolan F-6	281

Östra skolans organisation är tvåparallellig med följande antal elever per klass (uppgifter per 30/8 2018). Se tabellen nedan. I tabellen är även nuvarande antalet elever i Bäckalunds skola inlagt.

Årskurs	Fa	Fb	1a	1b	2a	2b	3a	3b	4a	4b	5a	5b	6a	6b	Totalt
Östra skolan	22	25	17	18	23	20	22	23	20	16	15	20	22	20	283
Bäckalunds skola	3		4		11		2		5		5		3		33

Som framgår varierar elevantalet per klass mellan 15 och 25 elever vid Östra skolan.

Tabellen nedan visar antalet elever per årskurs år 2023 utifrån de prognoser som gjorts och med antagandet att åtta av eleverna i de lägsta årskurserna i Bäckalunds skola väljer att gå i Lysviks skola.

Årskurs	F	1	2	3	4	5	6	Totalt
Östra skolan	42	36	41	42	30	47	35	272
Bäckalunds skola	6	7	4	5	5	3	4	33
Till Lysviks skola	-2	-2	-2	-2				-8
Summa	46	41	43	45	35	50	39	297

Alternativet innebär att den nuvarande lokalkapaciteten vid Östra skolan trots det höga av rektor bedömda kapacitetsutnyttjandet torde vara tillräcklig vid en tvåparallellig organisation med tanke på att antalet elever per klass inte väsentligt ökar och i synnerhet om ett antal elever från Bäckalunds skola väljer att gå i Lysviks skola. Fullt tillräcklig kapacitet finns i Lysviks skola.

Eleverna från Bäckalunds skola som har fritids inordnas i fritidsverksamheten på respektive skola. Om behov av ytterligare lokaler för fritidsverksamhet bedöms vara nödvändigt för i första hand Östra skolan finns tänkbara alternativ i närheten av skolan.

Grundsärskoleverksamheten bedrivs på Skäggebergsskolan, lägre årskurser åk 1-3/4 och Östra Skolan/Fryxellska, årskurserna 4/5-9.

Skolskjuts är nödvändig för eleverna. Avståndet från Bäckalund till Sunne är ca 15 km vilket betyder att restiden med marginal ryms inom nuvarande regelsystem. Avståndet mellan Bäckalund och Lysvik är ca 14 km varför restiden även i detta fall ryms inom regelsystemet.

Ledningsorganisationen påverkas så att rektor får en enhet färre att leda jämfört med nuvarande organisation. Detta skapar bättre förutsättningar för rektor att vara tillgänglig och utöva ett pedagogiskt ledarskap vilket efterfrågats under intervjuerna.

Alternativ 2

Skolor och struktur

Förslaget innebär att både Bäckalunds skola och Klättenskolan avvecklas. Eleverna vid Klättenskolan flyttas till Skäggebergsskolan och eleverna vid Bäckalunds skola flyttas till Östra skolan och Lysviks skola.

Motivering

Utöver skälen för avveckling av Bäckalunds skola enligt ovan kan avveckling av Klättenskolan motiveras av att elevantalet enligt prognos kommer att minska från nuvarande 46 elever till 40 elever om fem år. Vidare valde eleverna i nuvarande årskurs 6 att inför läsårsstarten gå i skolorna i Sunne tätort främst på grund av svårigheter att på Klättenskolan erhålla undervisning enligt språkvalet, vilket kan förmodas ske även kommande år. Det betyder att elevantalet i så fall kommer att minska ytterligare.

Klättenskolans lokaler har relativt nyligen byggts om men upplevs inte enligt intervjuerna vara anpassade till verksamheten. Eleverna åker idag till Sunne för slöjdundervisning. Det framtida underhållsbehovet är stort.

Kostnaden per elev var det senaste läsåret låg jämfört med övriga skolor i kommunen.

Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen är vid Klättenskolan mindre än flertalet skolor i kommunen (endast Bäckalund har mindre andel). Klättenskolan har det näst minsta antalet elever per lärare (7,8). Svårt att få tag i vikarier.

Konsekvenser

I tabellen nedan har hänsyn tagits till den prognostiserade elevutvecklingen fram till ht 2023. Vidare har ett antagande gjorts att åtta av eleverna från Bäckalunds skola väljer att gå i Lysviks skola, övriga 25 elever till Östra skolan. Eleverna från Klättenskolan går till Skäggebergsskolan. Tänkbart är också att några elever väljer att gå i Östra skolan, hänsyn till detta har dock inte tagits i tabellen nedan.

Nuläge	Antal elever ht 2018	Situation ht 2023	Antal elever ht 2023
Lysviks skola F-6	81	Lysviks skola F-6	84
Bäckalunds skola F-6	33		
Prästbols skola F-6	53	Prästbols skola F-6	50
Östra skolan F-6	283	Östra skolan F-6	297
Klättenskolan F-6	46		
Gräsmarks skola F-6	58	Gräsmarks skola F-6	38
Svensby skola F-6	95	Svensby skola F-6	73
Skäggebergsskolan F-6	267	Skäggebergsskolan F-6	321

Nedan redogörs för konsekvenser utöver dem som beskrivits i alternativ 1 ovan.

Skäggebergsskolan bedömer att det utifrån nuvarande situation finns kapacitet för ytterligare 13 elever. Detta alternativ innebär en ökning med 54 elever, således 41 elever fler.

Skäggebergsskolans lokalyta per elev är i dagsläget ca 17 kvm per elev. Det skulle indikera att det genom omDispositionering och anpassning av lokalerna möjligen skulle gå att inrymma ytterligare 41 elever.

Tabellen nedan bygger på elevprognoser för situationen år 2023.

Årskurs	F	1	2	3	4	5	6	Totalt
Skäggebergsskolan	39	49	40	36	44	39	35	281
Klättskolan	4	4	5	4	4	9	10	40
Summa	43	52	45	40	48	48	45	321

Beräkningarna visar att det teoretiskt torde vara möjligt att bedriva verksamheten i en tvåparallell organisation.

Eleverna från Klättskolan som har fritids inordnas i fritidsverksamheten på Skäggebergsskolan.

Skolskjuts behövs för eleverna från Klättskolan in till Skäggebergsskolan. Avståndet mellan Klättskolan och Sunne tätort är ca 17 km vilket betyder att restiden är inom ramen för nuvarande regelsystem.

Grundsärskoleverksamheten bedrivs på Skäggebergsskolan, lägre årskurser åk 1-3/4 och Östra Skolan/Fryxellska, årskurserna 4/5-9.

Ledningsorganisationen påverkas så att rektor på både östra och västra sidan har en enhet färre att leda jämfört med nuvarande organisation. Detta skapar bättre förutsättningar för rektor att vara tillgänglig och utöva ett pedagogiskt ledarskap vilket efterfrågats under intervjuerna.

Alternativ 3

Skolor och struktur

Avveckling av Bäckalunds skola och Klättskolan. F-3 samt fritids i behålls i Lysviks skola, Prästbols skola, Svensby skola och Gräsmarks skola. Eleverna i årskurs 4-6 i dessa skolor flyttas till Skäggebergsskolan och Östra skolan.

Organisationen förändras så att Lysviks skola och Prästbols skola organisatoriskt tillhör Östra skolan och Svensby skola och Gräsmarks skola tillhör Skäggebergsskolan. Lärarna på Lysviks skola och Prästbols skola ingår i arbetslag på Östra skolan och motsvarande gäller för västra sidan och Skäggeberg. En rektor för respektive sida.

Motivering

Motivet för att behålla årskurserna F-3 i de byskolor som blir kvar efter avveckling av Bäckalunds skola och Klättskolan är primärt att det blir en relativt lång skolskjutsväg för de yngre eleverna och att dessa elevers behov av fritidsverksamhet kan tillgodoses i närområdet. Genom att lärarna finns i ett större organisatoriskt sammanhang skapas trots att enheterna blir små bättre förutsättningar för ett ökat kollegialt lärande. Tänkbart är även att någon form av rotationssystem införs så att lärare "följer" sin klass från lågstadiet upp till mellanstadiet.

Konsekvenser

I tabellen nedan har hänsyn tagits till den prognostiserade elevutvecklingen fram till ht 2023. Vidare har ett antagande gjorts att åtta av eleverna från Bäckalunds skola väljer att gå i Lysviks skola, övriga 25 elever till Östra skolan. Eleverna från Klättenskolan går till Skäggebergsskolan. Tänkbart är också att några elever väljer att gå i Östra skolan, hänsyn till detta har dock inte tagits i tabellen nedan.

Nuläge	Antal elever ht 2018	Situation ht 2023	Antal elever ht 2023
Lysviks skola F-6	81	Lysviks skola F-3	48
Bäckalunds skola F-6	33		
Prästbols skola F-6	53	Prästbols skola F-3	30
Östra skolan F-6	283	Östra skolan F-6	354
Klättenskolan F-6	46		
Gräsmarks skola F-6	58	Gräsmarks skola F-3	17
Svensby skola F-6	95	Svensby skola F-3	42
Skäggebergsskolan F-6	267	Skäggebergsskolan F-6	373

Alternativt behålls Gräsmarks skola F-6 då det inte kan anses vara långsiktigt hållbart med bara 17 elever i årskurs F-3 år 2023. Tabellen nedan visar utfallet för detta alternativ.

Nuläge	Antal elever ht 2018	Situation ht 2023	Antal elever ht 2023
Lysviks skola F-6	81	Lysviks skola F-3	48
Bäckalunds skola F-6	33		
Prästbols skola F-6	53	Prästbols skola F-3	30
Östra skolan F-6	283	Östra skolan F-6	354
Klättenskolan F-6	46		
Gräsmarks skola F-6	58	Gräsmarks skola F-6	38
Svensby skola F-6	95	Svensby skola F-3	42
Skäggebergsskolan F-6	267	Skäggebergsskolan F-6	353

Detta alternativ skulle ge två i stort sett lika stora rektorsområden, öster respektive väster. Möjligheterna att i det västra området organisatoriskt införliva även lärare för årskurs 4-6 från Gräsmarks skola torde vara lika stora som att endast lärarna i årskurs F-3 omfattas.

Den bedömda lokalkapaciteten räcker inte i Östra skolan och Skäggebergsskolan för dessa alternativ, vilket innebär att om- och/eller tillbyggnader måste till. Möjligheterna till om- och tillbyggnad bedöms vara bättre vid Östra skolan än Skäggebergsskolan. Ett alternativ kan då vara att samtliga elever i årskurs 4-6 som flyttas in till Sunne tätort från byskolorna går till Östra skolan. Alternativet innebär att den nuvarande lokalkapaciteten är tillräcklig i Skäggebergsskolan. Utfallet kan ses nästkommande tabell.

Nuläge	Antal elever ht 2018	Situation ht 2023	Antal elever ht 2023
Lysviks skola F-6	81	Lysviks skola F-3	48
Bäckalunds skola F-6	33		
Prästbols skola F-6	53	Prästbols skola F-3	30
Östra skolan F-6	283	Östra skolan F-6	426
Klätterskolan F-6	46		
Gräsmarks skola F-6	58	Gräsmarks skola F-6	38
Svensby skola F-6	95	Svensby skola F-3	42
Skäggebergsskolan F-6	267	Skäggebergsskolan F-6	281
Fryxellska skolan 7-9	405	Fryxellska skolan 7-9	436

Elevantalet på Skäggebergsskolan och Östra skolan möjliggör i detta alternativ att det kan skapas en femparallellig organisation för F-6 skolorna i Sunne tätort som sedan kan bilda underlag för organisationen då eleverna kommer till högstadiet.

Alternativ 4

Skolor och struktur

Avveckling av samtliga byskolor.

Motivering

En avveckling av samtliga byskolor skapar förutsättningar för två F-6 skolor med ett elevantal som möjliggör en organisation med ökade förutsättningar för behöriga lärare att undervisa i fler ämnen jämfört med idag vilket skapar ökade möjligheter till en likvärdig utbildning. Bättre förutsättningar skapas även för det kollegiala lärandet med utbyte av kompetens och erfarenhet mellan lärarna. Verksamheten blir inte lika sårbar vid frånvaro då möjligheterna att inom och mellan arbetslagen täcka upp för varandra ökar. Behovet av vikarier minskar.

Konsekvenser

Konsekvenserna när det gäller elevantal i tabellen nedan.

Nuläge	Antal elever ht 2018	Situation ht 2023	Antal elever ht 2023
Lysviks skola F-6	81		
Bäckalunds skola F-6	33		
Prästbols skola F-6	53		
Östra skolan F-6	283	Östra skolan F-6	432
Klätterskolan F-6	46		
Gräsmarks skola F-6	58		
Svensby skola F-6	95		
Skäggebergsskolan F-6	267	Skäggebergsskolan F-6	433
Fryxellska skolan 7-9	405	Fryxellska skolan 7-9	436

Skolskjuts behövs i större utsträckning än idag.

Fritidsverksamheten bedrivs vid Skäggebergsskolan och Östra skolan vilket innebär en större omfattning än idag som i sin tur kan ställa krav på anpassning och/eller utbyggnad av lokaler.

Grundsärskoleverksamheten bedrivs på Skäggebergsskolan, lägre årskurser åk 1-3/4 och Östra Skolan/Fryxellska, årskurserna 4/5-9.

Om- och tillbyggnad behövs av både Östra skolan och Skäggebergsskolan.

Ledningsorganisationen påverkas. En rektor för Östra skolan och en rektor för Skäggebergsskolan.